

ശ്രീഃ
ശ്രീമതേ രാമാനുജായ നമഃ
ശ്രീമതേ നിഗമാന്തമഹാദേശികായ നമഃ
ഓം നമോ ഭഗവതേ വാസുദേവായ

മഹർഷി വേദവ്യാസപ്രണീതം ശ്രീമദ്ഭാഗവതമഹാപുരാണം
॥ ചതുർഥസ്കന്ധേ ത്രിംശോധ്യായഃ ॥

This document has been prepared by

Sunder Kidāmbi

with the blessings of

ശ്രീ രംഗരാമാനുജ മഹാദേശികൻ

His Holiness śrīmad āṇḍavan śrīraṅgam

ശ്രീഃ
ശ്രീമതേ രാമാനുജായ നമഃ
ശ്രീമതേ നിഗമാന്തമഹാദേശികായ നമഃ
ഓം നമോ ഭഗവതേ വാസുദേവായ
ശ്രീമദ്ഭാഗവതമഹാപുരാണം
॥ ചതുർഥസ്കന്ധേ ത്രിംശോധ്യായഃ ॥

വിദൂര ഉവാച

യേ ത്വയാഭിഹിതാ ബ്രഹ്മൻ സുതാഃ പ്രാചീനബർഹിഷഃ |
തേ രുദ്രഗീതേന ഹരിം സിദ്ധിമാപുഃ പ്രതോഷ്യ കാം || 1 ||

കിം ബാർഹസ്പത്യേഹ പരത്ര വാമ

കൈവൽയനാഥപ്രിയപാർശ്വവർതിനഃ |

ആസാദ്യ ദേവം ഗിരിശം യദൃച്ഛയാ

പ്രാപുഃ പരം നൂനമഥ പ്രചേതസഃ || 2 ||

മൈത്രേയ ഉവാച

പ്രചേതസോന്മീതരുദധൗ പിതൃരാദേശകാരിണഃ |

ജപയജ്ഞേന തപസാ പൂരഞ്ജനമതോഷയൻ || 3 ||

ദശവർഷസഹസ്രാന്തേ പുരുഷസ്തു സനാതനഃ |

തേഷാമാവിരഭൂത്കൃഷ്ണം ശാന്തേന ശമയൻ രൂപാ || 4 ||

സുപർണസ്കന്ധമാരുഢോ മേരുശൃംഗമിവാംബുദഃ |

പീതവാസാ മണിഗ്രീവഃ കുർവൻ വിതിമിരാ ദിശഃ || 5 ||

കാശിഷ്ണുനാ കനകവർണവിഭൂഷണേന

ഭ്രാജത്കപോലവദനോ വിലസത്കിരീടഃ |

അഷ്ടായുധൈരനുചരൈർമുനിഭിഃ സുരേന്ദ്രൈഃ -
രാസേവിതോ ഗരുഡകിന്നരഗീതകീർതിഃ || 6 ||

പീനായതാഷ്ടഭുജമണ്ഡലമധ്യലക്ഷ്മയാ
സ്പർധശ്ചിയാ പരിവൃതോ വനമാലയാഽഭ്യഃ |
ബർഹിഷ്മതഃ പുരുഷ ആഹ സുതാൻ പ്രപന്നാൻ
പർജന്യനാദരുതയാ സൗഖ്യണാവലോകഃ || 7 ||

ശ്രീഭഗവാനുവാച
വരം വൃണീധ്യം ഭദ്രം വോ യുധം മേ നൃപനന്ദനാഃ |
സൗഹാർദ്ദേനാപൃഥഗ്ധർമാസ്തുഷ്ടോഽഹം സൗഹൃദേന വഃ || 8 ||

യോഽനുസ്മരതി സന്ധ്യായാം യുഷ്മാനനുദിനം നരഃ |
തസ്യ ഭ്രാതൃഷ്ചാത്മസാമ്യം തഥാ ഭൂതേഷു സൗഹൃദം || 9 ||

യേ തു മാം രുദ്രഗീതേന സായം പ്രാതഃ സമാഹിതാഃ |
സ്തുവന്ത്യഹം കാമവരാന്ദാസ്യേ പ്രജ്ഞാമ ച ശോഭനാം || 10 ||

യദ്യുധം പിതൃരാദേശമഗ്രഹീഷ്ട മുദാൻവിതാഃ |
അഥോ വ ഉശതീ കീർത്തിർലോകാനനു ഭവിഷ്യതി || 11 ||

ഭവിതാ വിശ്രുതഃ പുത്രോഽനവമോ ബ്രഹ്മണോ ഗുണൈഃ |
യ ഏതാമാത്മവീര്യേണ ത്രിലോകീം പൂരയിഷ്യതി || 12 ||

കണ്ഠാഃ പ്രല്ലോചയാ ലബ്ധാ കന്ധാ കമലലോചനാ |
താം ചാപവിധാം ജഗൃഹൂർഭൂരുഹാ നൃപനന്ദനാഃ || 13 ||

ക്ഷുത്ക്ഷാമായാ മുഖേ രാജാ സോമഃ പീയൂഷവർഷിണീം |
ദേശിനീം രോദമാനായാ നിദധേ സ ദയാൻവിതഃ || 14 ||

പ്രജാവിസർഗ ആദിഷ്ടാഃ പിത്രാ മാനുവർത്താ |
തത്ര കന്യാം വരാഭോഹാം താമുദ്യഹത മാചിരം || 15 ||

അപൃഥഗ്ധർമശീലാനാം സർവേഷാം വഃ സുമധുമാ |
അപൃഥഗ്ധർമശീലേയം ഭൂയാത്പത്യാർപിതാശയാ || 16 ||

ദിവ്യവർഷസഹസ്രാണാം സഹസ്രമഹതൗജസഃ |
ഭൗമാൻ ഭോക്ഷ്യഥ ഭോഗാൻ വൈ ദിവ്യാംശ്ചാനുഗ്രഹാൻമമ || 17 ||

അഥ മയ്യനപായിന്യാ ഭക്ത്യാ പക്വഗുണാശയാഃ |
ഉപയാസ്യഥ മദ്ധാമ നിർവിദ്യ നിരയാദതഃ || 18 ||

ഗൃഹേഷ്വാവിശതാം ചാപി പുംസാം കുശലകർമ്മണം |
മദ്വാർത്തായാതയാമാനാം ന ബന്ധായ ഗൃഹാ മതാഃ || 19 ||

നവ്യവദ്യുദയേ യജ്ഞേനോ ബ്രഹ്മൈതദ്ബ്രഹ്മവാദിഭിഃ |
ന മുഹ്യന്തി ന ശോചന്തി ന ഹൃഷ്യന്തി യതോ ഗതാഃ || 20 ||

മൈത്രേയ ഉവാച
ഏവം ബ്രുവാണം പുരുഷാർഥഭാജനം
ജനാർദനം പ്രാഞ്ജലയഃ പ്രചേതസഃ |
തദ്ര്ശനധ്വസ്തതമോരജോമലാ
ഗിരാഗൃണൻ ഗദ്ഗദയാ സുഹൃത്തമം || 21 ||

പ്രചേതസ ഉഘൂഃ
നമോ നമഃ ക്ലേശവിനാശനായ
നിരൂപിതോദാരഗുണാഹ്വായ |
മനോവചോവേഗപുരോജവായ
സർവാക്ഷമാർഗൈരഗതായുനേ നമഃ || 22 ||

ശുദ്ധായ ശാന്തായ നമഃ സ്വനിഷ്ഠയാ
 മനസ്യുപാർഥം വിലസദ്വായ |
 നമോ ജഗത്സ്ഥാനലയോദയേഷു
 ഗൃഹീതമായാഗുണവിഗ്രഹായ || 23 ||

നമോ വിശുദ്ധസത്തായ ഹരയേ ഹരിമേധസേ |
 വാസുദേവായ കൃഷ്ണായ പ്രഭവേ സർവസാത്വതാം || 24 ||

നമഃ കമലനാഭായ നമഃ കമലമാലിനേ |
 നമഃ കമലപാദായ നമസ്തേ കമലേക്ഷണ || 25 ||

നമഃ കമലകിഞ്ജൽകപിശംഗാമലവാസസേ |
 സർവഭൂതനിവാസായ നമോയുക്തമഹി സാക്ഷിണേ || 26 ||

രൂപം ഭഗവതാ ത്വേതദശേഷക്ലേശസങ്ക്ഷയം |
 ആവിഷ്കൃതം നഃ ക്ലിഷ്ടാനാം കിമന്യദനുകമ്പിതം || 27 ||

ഏതാവത്തും ഹി വിഭുഭിർഭാവ്യം ദീനേഷു വത്സലൈഃ |
 യദനുസ്മര്യതേ കാലേ സ്വബുദ്ധ്യാഭദ്രരന്ധന || 28 ||

യേനോപശാന്തിർഭൂതാനാം ക്ഷുൽലകാനാമപീഹതാം |
 അന്തർഹിതോന്തർഹൃദയേ കസ്മാനോ വേദ നാശിഷഃ || 29 ||

അസാവേവ വരോസ്തമാകമീപ്സിതോ ജഗതഃ പതേ |
 പ്രസന്നോ ഭഗവാൻ യേഷാമപവർഗഗുരുർഗതിഃ || 30 ||

വരം വൃണീമഹേന്ദ്രിമാപി നാമ ത്വത്പരതഃ പരാത് |
 ന ഹൃന്തസ്ത്വദ്വിഭൂതീനാം സോനന്ത ഇതി ഗീയസേ || 31 ||

പാരിജാത്യേഞ്ജസാ ലബ്ധേ സാരംഗോന്മയന്ന സേവതേ |
 ത്വദംഘ്രിമൂലമാസാദ്യ സാക്ഷാത്കിം കിം വൃണീമഹി || 32 ||

യാവത്തേ മായയാ സ്പൃഷ്ടാ ഭ്രമാമ ഇഹ കർമ്മഭിഃ |
താവദ്ഭവത്പ്രസംഗാനാം സംഗഃ സ്യാന്നോ ഭവേ ഭവേ || 33 ||

തുലയാമ ലവേനാപി ന സ്വർഗം നാപുനർഭവം |
ഭഗവത്സംഗിസംഗസ്യ മർത്യാനാം കിമുതാശിഷഃ || 34 ||

യത്രേവ്യന്തേ കഥാ മൃഷ്ടാസ്തൃഷ്ണായാഃ പ്രശമോ യതഃ |
നിർവൈരം യത്ര ഭൂതേഷു നോദ്യേഗോ യത്ര കശ്ചന || 35 ||

യത്ര നാരായണഃ സാക്ഷാദ്ഭഗവാന്യാസിനാം ഗതിഃ |
സംസ്തുയതേ സത്കഥാസു മുക്തസംഗൈഃ പുനഃ പുനഃ || 36 ||

തേഷാം വിചരതാം പദ്ഭ്യാം തീർത്ഥാനാം പാവനേഷ്ഠയാ |
ഭീതസ്യ കിം ന രോചേത താവകാനാം സമാഗമഃ || 37 ||

വയം തു സാക്ഷാദ്ഭഗവൻ ഭവസ്യ
പ്രിയസ്യ സഖ്യഃ ക്ഷണസംഗമേന |
സുദുശ്ചികിത്സ്യസ്യ ഭവസ്യ മൃത്യോ -
ർഭിഷക്തമം ത്വാദ്യ ഗതിം ഗതാഃ സ്ഥ || 38 ||

യനഃ സ്വധീതം ഗുരവഃ പ്രസാദിതാ
വിപ്രാശ്ച വൃദ്ധാശ്ച സദാനുവൃത്തയാ |
ആർയാ നതാഃ സുഹൃദോ ഭ്രാതരശ്ച
സർവാണി ഭൂതാൻയനസ്മയയൈവ || 39 ||

യനഃ സുതപ്തം തപ ഏതദീശ
നിരന്ധസാം കാലമദഭ്രമപ്സു |
സർവം തദേതത്പുരുഷസ്യ ഭൂമ്നോ
വൃണീമഹേ തേ പരിതോഷണായ || 40 ||

മനുഃ സ്വയംഭൂർഭഗവാൻ ഭവശ്ച

യേന്ദ്രേ തപോജ്ഞാനവിശുദ്ധസത്താഃ |

അദ്യഷ്ടപാരാ അപി യൻമഹിമ്നഃ

സ്തുവന്ത്യഥോ ത്വാത്ഥസമം ഗുണീമഃ || 41 ||

നമഃ സമായ ശുദ്ധായ പുരുഷായ പരായ ച |

വാസുദേവായ സത്തായ തുഭ്യം ഭഗവതേ നമഃ || 42 ||

മൈത്രേയ ഉവാച

ഇതി പ്രചേതോഭിരഭിഷ്ടുതോ ഹരിഃ

പ്രീതസ്തഥേത്യാഹ ശരൺയവത്സലഃ |

അനിച്ഛതാം യാനമത്യുപ്തചക്ഷുഷാം

യയൗ സ്വധാമാനപവർഗവീര്യഃ || 43 ||

അഥ നിർയായ സലിലാത്പ -

രചേതസ ഉദൻവതഃ |

വീക്ഷ്യാകുപ്യന്ദുമൈശ്ഛരണാം

ഗാം ഗാം രോദ്ധുമിവോച്ഛിതൈഃ || 44 ||

തത്ത്വാഗ്നിമാരുതൗ രാജന്നമുഞ്ചൻമുഖതോ രുഷാ |

മഹീം നിർവീര്യം കർതും സംവർതക ഇവാത്യയേ || 45 ||

ഭസ്മസാത്ക്രിയമാണാംസ്താന്ദ്രുമാൻ വീക്ഷ്യ പിതാമഹഃ |

ആഗതഃ ശമയാമാസ പുത്രാൻ ബർഹിഷ്മതോ നയൈഃ || 46 ||

തത്രാവശിഷ്ടാ യേ വൃക്ഷാ ഭീതാ ദുഹിതരം തദാ |

ഉജ്ജഹ്രുസ്തേ പ്രചേതോഭ്യ ഉപദിഷ്ടാഃ സ്വയംഭുവാ || 47 ||

തേ ച ബ്രഹ്മണ ആദേശാൻമാരിഷാമുപയേമിരേ |

യന്ത്യാം മഹദവജ്ഞാനാദജന്യജനയോനിജഃ || 48 ||

ചാക്ഷുഷേ ത്വന്തരേ പ്രാപ്തേ പ്രാകുസർഗേ കാലവിദ്രുതേ |
യഃ സസർജ പ്രജാ ഇഷ്ടാഃ സ ദക്ഷോ ദൈവചോദിതഃ || 49 ||

യോ ജായമാനഃ സർവേഷാം തേജസ്തേജസ്വിനാം രൂപാ |
സ്വയോപാദത്ത ദാക്ഷ്യാച്ച കർമണാം ദക്ഷമബ്രുവൻ || 50 ||

തം പ്രജാസർഗരക്ഷായാമനാദിരഭിഷിച്യ ച |
യുയോജ യുയുജേന്യാംശ്ച സ വൈ സർവപ്രജാപതീൻ || 51 ||

|| ഇതി ശ്രീമദ്ഭാഗവതേ മഹാപുരാണേ പാരമഹംസ്യം സംഹിതായാം
ചതുർഥസ്കന്ധേ ത്രിംശോധ്യായഃ ||